Spotkajmy się na podwórku

W ciągu trzech lat za kwotę ponad 12 milionów złotych zrewitalizowanych zostało 8 nowohuckich podwórek. Realizacja zadania możliwa była dzięki pozyskaniu dofinansowania z Unii Europejskiej o wartości około 9,2 milionów złotych w ramach Regionalnego Programu Operacyjneg Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Odnowione podwórka zachwycają, zwłaszcza w tym czasie gdy zaczynają kwitnąć. Zachęcają do odpoczynku i spotkań mieszkańców nie tylko sąsiadujących osiedli. Wszyscy nowohucianie, na czele z Radnymi, mają nadzieję, że na tych 8 się nie skończy. Ze zrewitalizowanej przestrzeni korzystają bowiem również mieszkańcy sąsiednich osiedli.

Kończy się wyjątkowo trudna zima. Choć teoretycznie wiosna przyszła do nas już w marcu wyjątkowo kapryśna pogoda w tym roku nas nie rozpieszczała. Trwająca od ponad roku pandemia "dołożyła swoje". Wszyscy jesteśmy zmęczeni i spragnieni spotkań, spacerów, emocjonalnego wytchnienia. Gdy projektowane były nowe aranżacje podwórek nikt nie myślał o covidzie. Zrewitalizowana przestrzeń stała się pretekstem do przywracania tak bardzo nam potrzebnych relacji społecznych. Dawniej nieco zapomniane, szare przestrzenie stały się kolorowymi, kwitnącymi i tętniącymi życiem wielopokoleniowymi centrami lokalnej społeczności.

Przypomnijmy, że intencją projektu Spotkajmy się na podwórku - Rewitalizacja wnętrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty była kompleksowa rewitalizacja podwórek objętych opracowaniem na terenie "starej" Nowej Huty we współpracy z mieszkańcami, w celu stworzenia przestrzeni integrujących lokalną społeczność. Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie podjął się rewitalizacji najbardziej charakterystycznych wnętrz ośmiu nowohuckich podwórek na osiedlach: Centrum A, Centrum B, Centrum D, Zgody, Górali, Zielonego, Ogrodowego oraz Na Skarpie. Kluczową rolę w projekcie, odegrali mieszkańcy i ich zaangażowanie na każdym etapie realizacji projektu, poczynając od wypracowanych wspólnie na konsultacjach społecznych i warsztatach rozwiązaniach, które stały się odpowiedzią na zmieniające się na przestrzeni lat potrzeby mieszkańców. Program zakładał również wspólne sadzenie roślin z mieszkańcami, niestety ze względu na trwające wówczas ograniczenia związane z pandemią, możliwe to było jedynie na Osiedlu na Skarpie.

Kompleksowa rewitalizacja obejmowała działania w zakresie remontu i modernizacji infrastruktury, wymiany małej architektury, oświetlenia oraz odnowienia zieleni. W tych miejscach naprawdę wiele się zmieniło! W mieście bardzo ważną rolę, w wiosennym zapylaniu kwiatów, odgrywają motyle i inne pozyteczne zapylacze. Na zrewitalizowanych osiedlach zostały zamontowane domki dla motyli stanowiące azyle dla tych ważnych w przyrodzie, pięknych owadów. W ekosystemach podwórek dużą rolę odgrywają również ptaki, które pomagają w zwalczania szkodników, to właśnie z myślą o nich zostały umieszczone budki i karmniki dla ptaków.

Ku uciesze najmłodszych i nie tylko, na wszystkich osiedlach znalazły się kolorowe place zabaw i urządzenia zabawowe dostosowanie do różnych grup wiekowych. Na osiedlu na Skarpie, osiedlu Górali i osiedlu Zgody zostały zamontowane elementy siłowni zewnętrznej. Przyrządy do ćwiczeń służą nie tylko do rozwijania sprawności fizycznej, są też miejscem zachęcającym do nawiązywania kontaktów z innymi użytkownikami obiektów. Dzięki nim, po długim czasie braku ruchu, spowodowanego trwającą pandemią SARS-CoV-2 osoby w różnym wieku mogą powracać do aktywności fizycznej. "Masowo" na podwórkach pojawiły się nowe ławki, ławki bujane oraz wiele innych elementów.

Prace na podwórkach odbywały się pod czujnym okiem Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków. Dzięki pozyskanym wytycznym możliwa była rewitalizacja osiedli z zachowaniem i częściowym odtworzeniem roślinności oraz elementów wyposażenia małej architektury (tj. trzepaki i suszarki na pranie) charakterystycznych dla wyjątkowego klimatu Nowej Huty. Dla przykładu osiedle Centrum D, jest jednym z najmłodszych osiedli, dlatego został na nim odtworzony pierwotny wygląd trzepaków inny niż na pozostałych podwórkach. Bardzo ważnym z punktu widzenia historycznego i estetycznego był remont wywietrzników schronów na Osiedlach Centrum A i Centrum B. Odnowione zostały również oryginalne, zabytkowe nowohuckie murki na os. Na Skarpie i os. Zielonym, które wpisały się w układ architektoniczny "osiemnastki".

Jeden z najbardziej interesujących elementów na zrewitalizowanych podwórkach, stanowi umieszczona na osiedlu Centrum D instalacja artystyczna "Robaczek" nawiązująca do twórczości Mariana Kruczka, zamieszkującego w bloku sąsiadującego ze zrewitalizowanym w ramach zadania podwórkiem. Marian Kurczek był urodzonym w Sanoku artystą, malarzem i wykładowcą krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Ze znalezionych przedmiotów tworzył wyjątkowe dzieła sztuki. 27 maja 1973 roku, na Osiedlu Centrum D, utworzył galerię "Pod Chmurką". Doprowadzone oświetlenie umożliwiało mieszkańcom podziwianie dzieł po zapadnięciu zmroku. Wykonana ze stali instalacja artystyczna "Robaczek", na etapie koncepcyjnym została zaprojektowana przez Grzegorza Pronobisa, który inspirował się twórczo-

Projekt "Spotkajmy się na podwórku" – rewitalizacja wnętrz kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty- zakładała stworzenie przestrzeni, która będzie bardziej funkcjonalna dla osób z niepełnosprawnościami oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu, dzięki zapewnieniu przestrzegania zasady uniwersalnego projektowania. W miejscach przecięcia pieszych ciągów komunikacyjnych z jezdną, zostały obniżone krawężniki oraz zamontowane tzw. pasy ostrzegawcze, bądź też inaczej pola uwagi, o strukturze kostki z wypustkami. Takie rozwiązanie umożliwi sprawne pokonanie przeszkody osobom niewidomym, niedowidzących, o ograniczonej sprawności ruchowej oraz rodzinom z dziećmi w wózkach oraz. Dodatkowo na osiedlach zostały wyznaczone miejsca do parkowania dla osób z niepełnospraw-

Ten projekt to pierwszy krok na drodze do tego by oddać mieszkańcom Nowej Huty przestrzeń, tóra pozwoli im się spotkać, porozmawiać i po prostu ze sobą pobyć. Te miejsca zaczy żyć, odzyskują swoje pierwotne przeznaczenie. To tu na nowohuckich podwórkach wielu z nas przeżywało swoje dzieciństwo i młodość - budując relacje z rówieśnikami. Marzyliśmy o tym aby Nowohucianie w każdym wieku chcieli spotykać się na podwórkach. Dziś to się spełnia. Ławki zachęcające do rozmów, hustawki prowokujące do zabawy, domki dla ptaków – pozwalające dzieciom obserwować przyrodę, zieleń i kwiaty – wszystko to sprawia, że chcemy spotykać się na podwórkach. Mówią, że najtrudniejszy pierwszy krok – ten już za nami. Trzeba działań i starań, które musimy zrobić aby zrewitalizować wszystkie nowohuckie podwórka. – podkreśla Stanisław Morys przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy XVIII.

Rada Dzielnicy XVIII Nowa Huta; os. Centrum B 6; 31-927 Kraków; tel. 12-644-78-40, e-mail: rada@dzielnica18.krakow.pl; www.dzielnica18.krakow.pl. Zarząd: przewodniczący Stanisław Moryc; zastępca przewodniczącego Józef Szuba; członkowie zarządu Marta Bielecka-Woźniak, Andrzej Kowalik, Mariusz Woda. Redakcja kolumny: Rada Dzielnicy XVIII.

12 28 maja 2021 r., nr 22 (1573)